

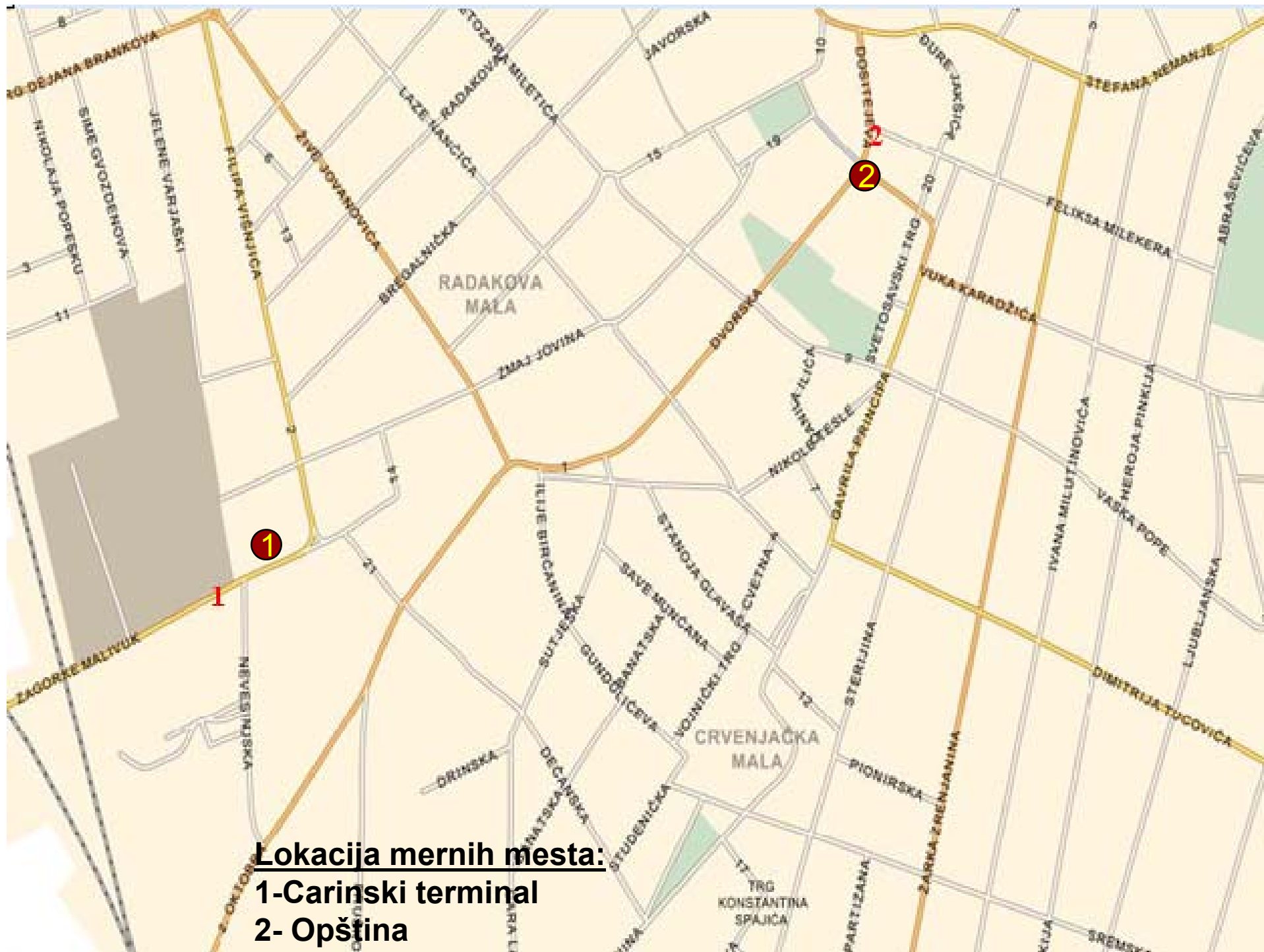
SISTEMATSKA KONTROLA KVALITETA AMBIJENTALNOG VAZDUHA U VRŠCU

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE PANČEVO

prim dr Mica Sarić Tanasković,
spec.higijene, subspec. ekotoksikologije

Kvalitet vazduha u Vršcu 2008-2010

- Sistematska kontrola kvaliteta vazduha u Vršcu vrši se od 2008.godine
- Dva merna mesta: Carinski terminal i Opština
- Zagađujuće materije: sumpordioksid (SO_2), čađ, azotdioksid (NO_2), i ukupne suspendovane čestice (TSP)
- Metodologija-prema važećim propisima

Lokacija mernih mesta:

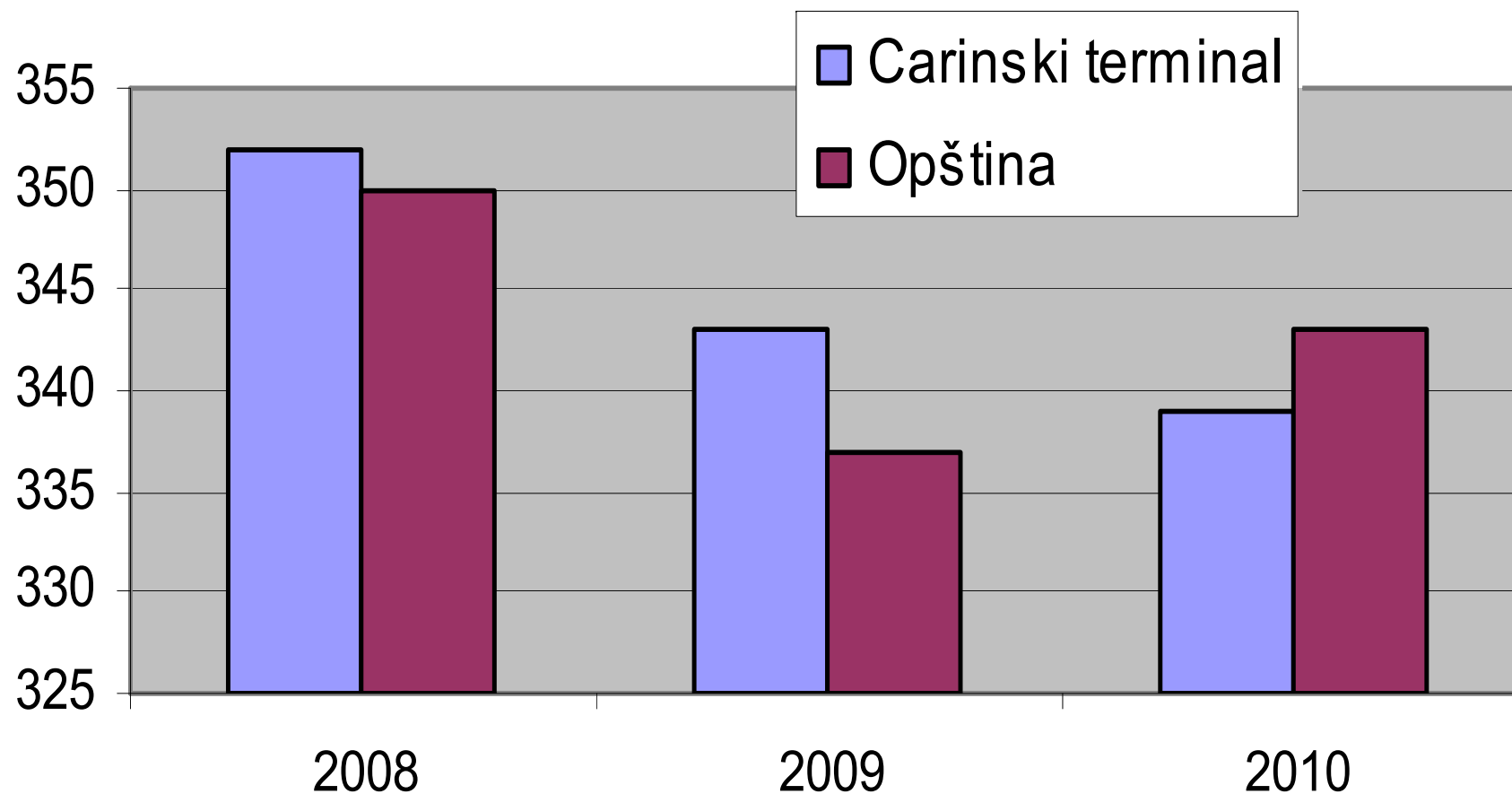
1- Carinški terminal

2- Opština

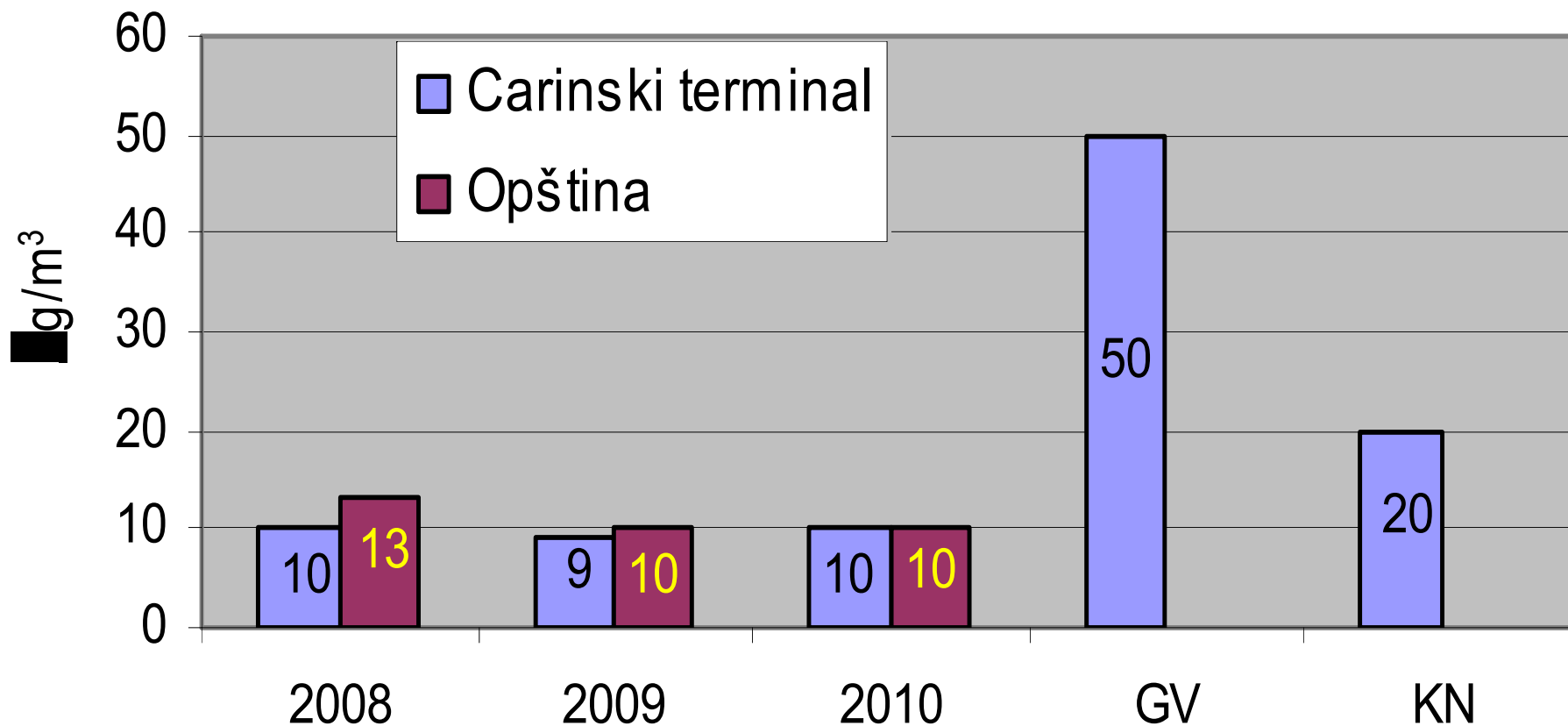
Kvalitet vazduha u Vršcu 2008-2010

- Ciljevi monitoringa:
 - * informacije o koncentracijama zagađujućih supstancija u vazduhu
 - * procena rizika za izloženu populaciju i životnu sedinu
 - * sprovođenje neophodnih mera za smanjenje koncentracija zagađujućih materija u vazduhu
 - * praćenje efekata realizovanih mera na kvalitet vazduha

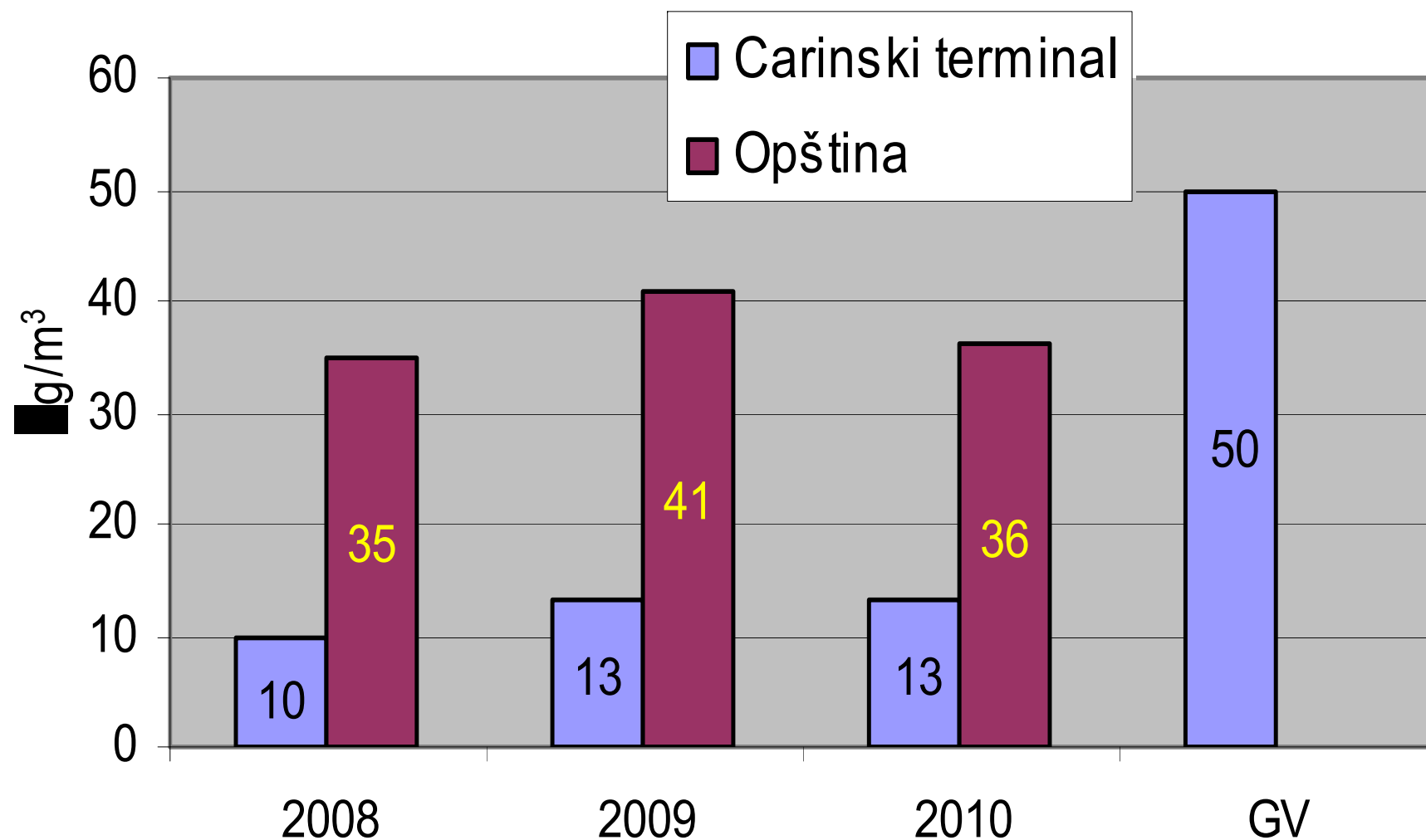
***Broj uzoraka vazduha za merenje SO₂,
Vršac, C. terminal i Opština
2008-2010***

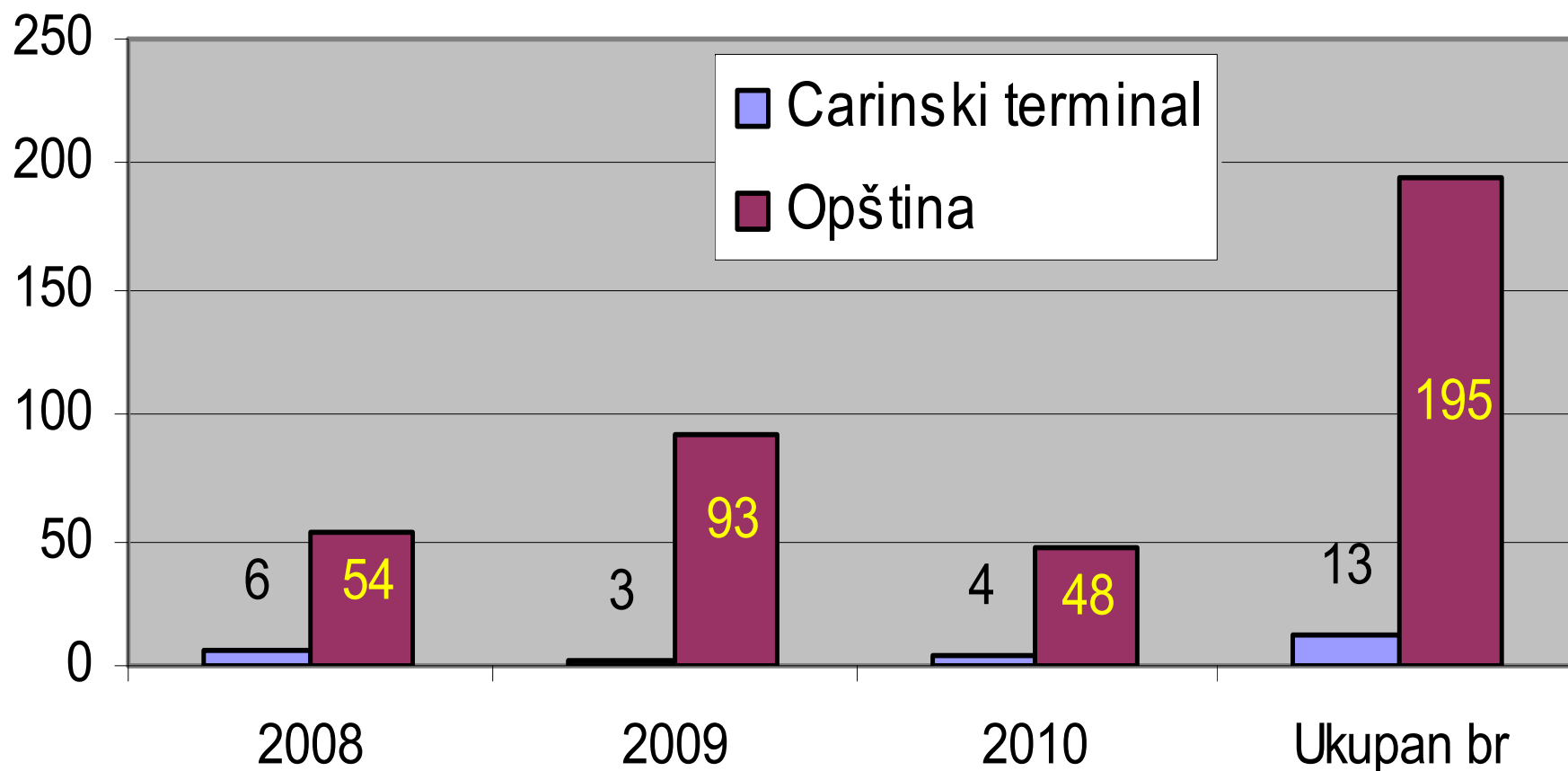
Prosečne godišnje koncentracije SO₂ u vazduhu, Vršac, C. terminal i Opština, 2008-2010

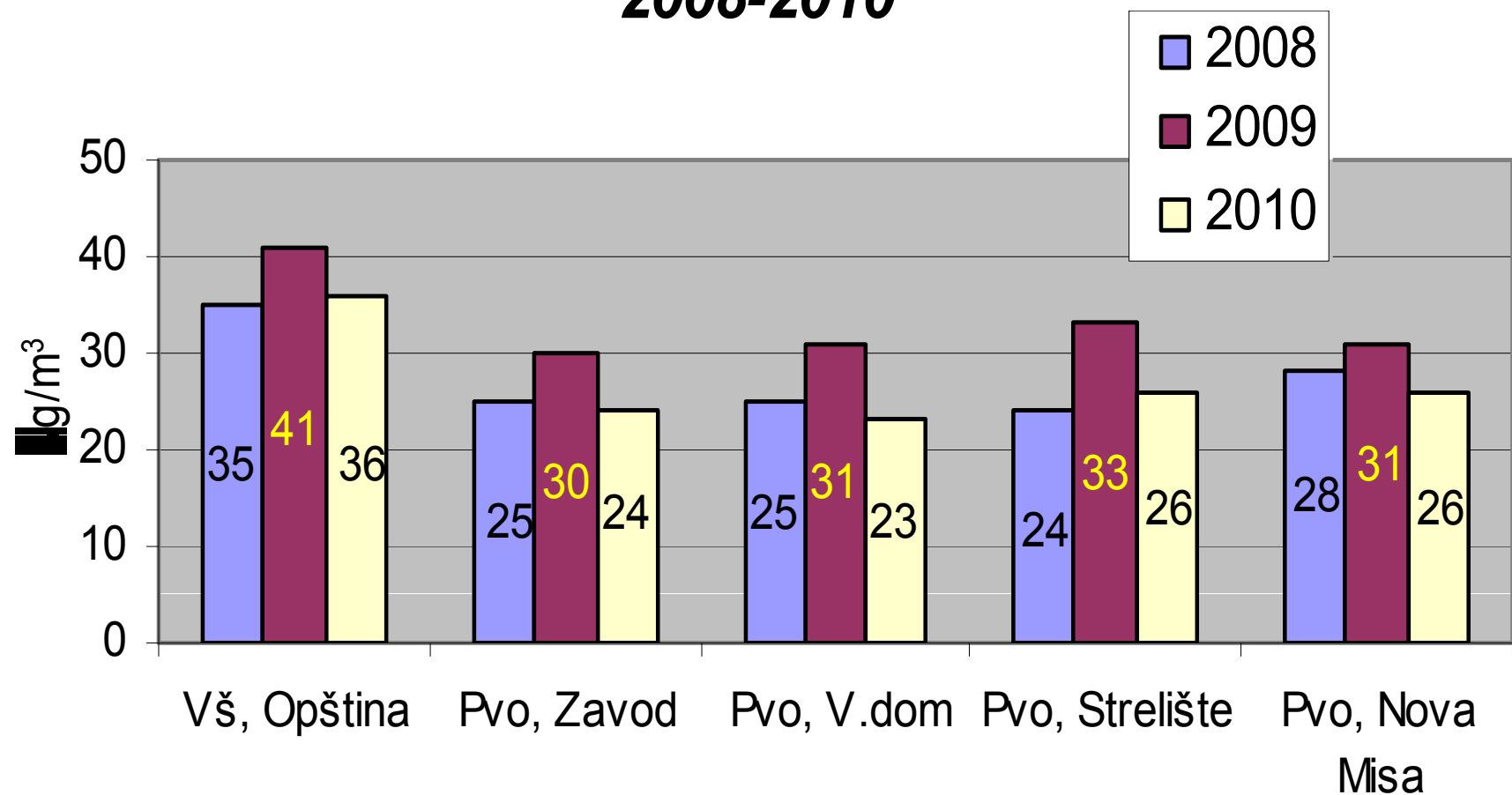
Prosečne koncentracije čađi u vazduhu, Vršac, C. terminal i Opština 2008-2010

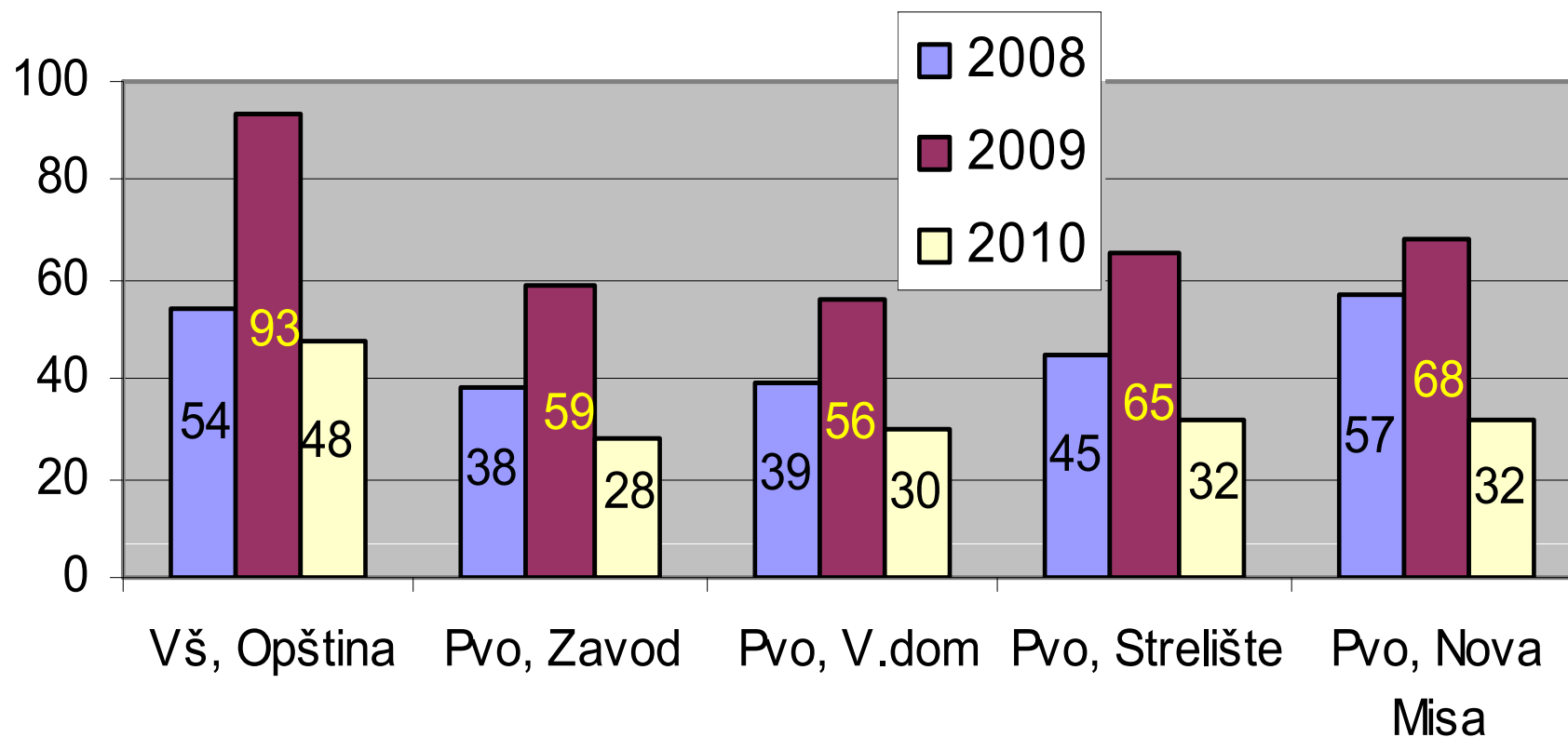
Broj dana sa konc. čađi u vazduhu iznad GV, Vršac, C. terminal i Opština, 2008- 2010

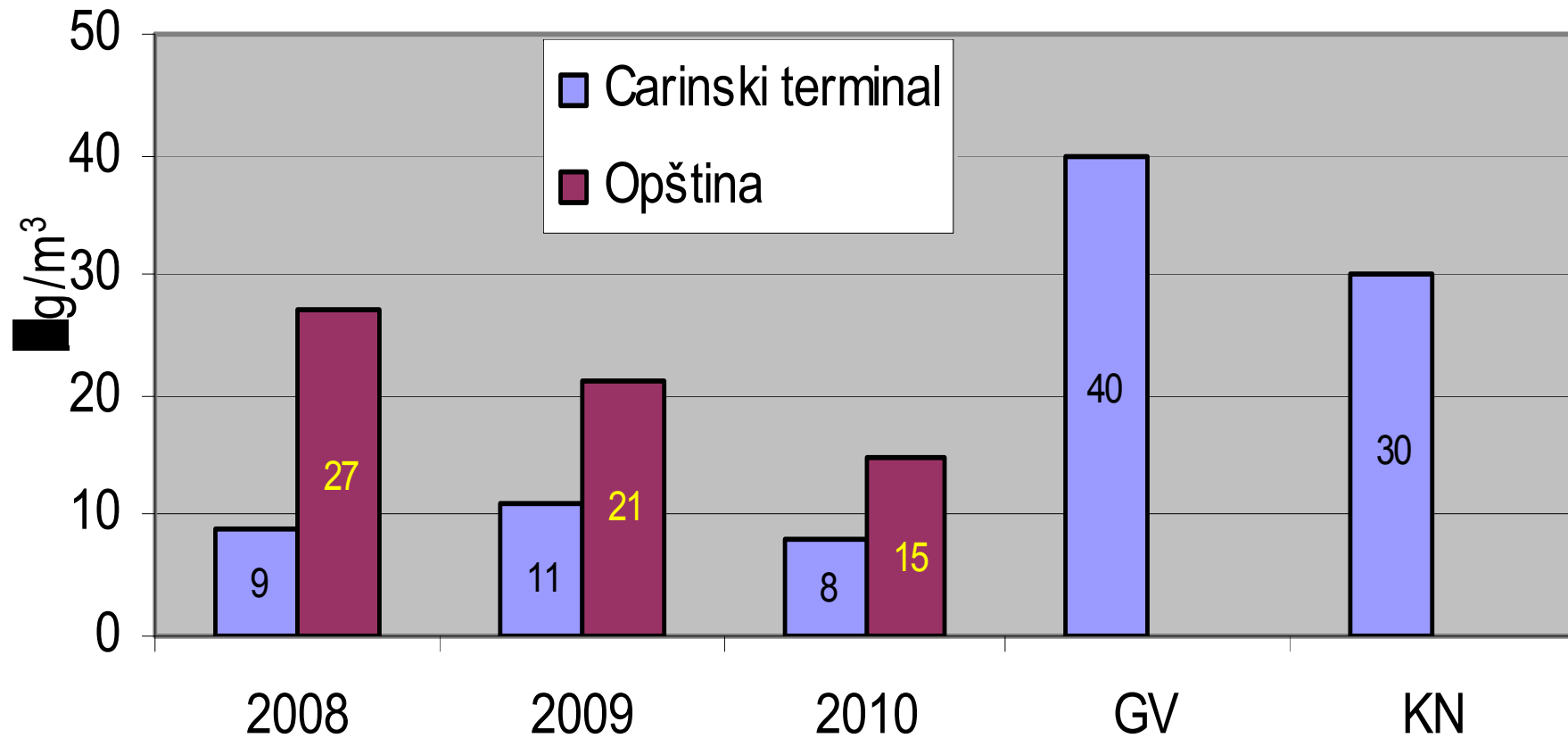
Uporedni prikaz prosečnih godišnjih konc.čadi u vazduhu u Vršcu i Pančevu, 2008-2010

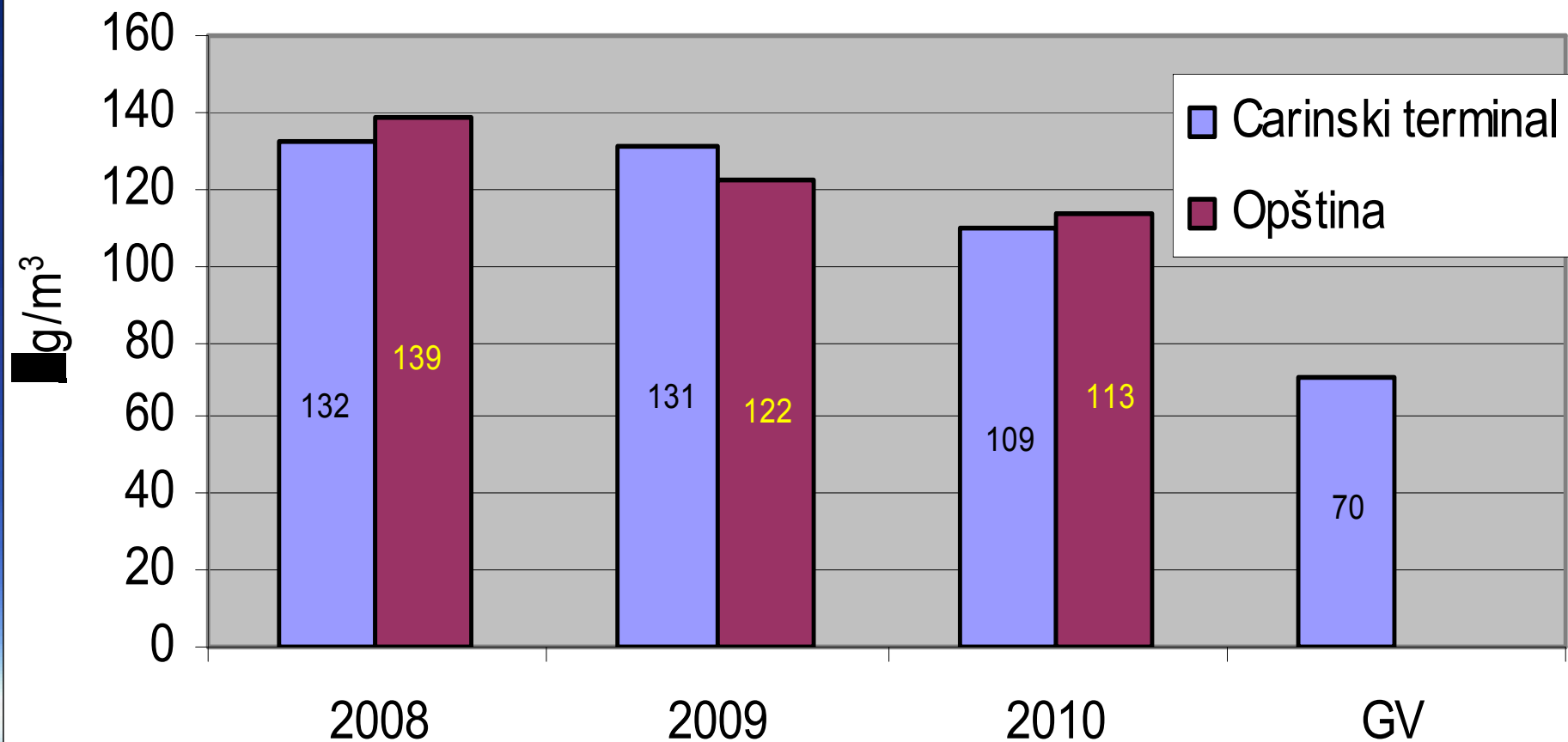
Uporedni prikaz dana sa konc.čadi u vazduhu u Vršcu i Pančevu iznad GV, 2008- 2010

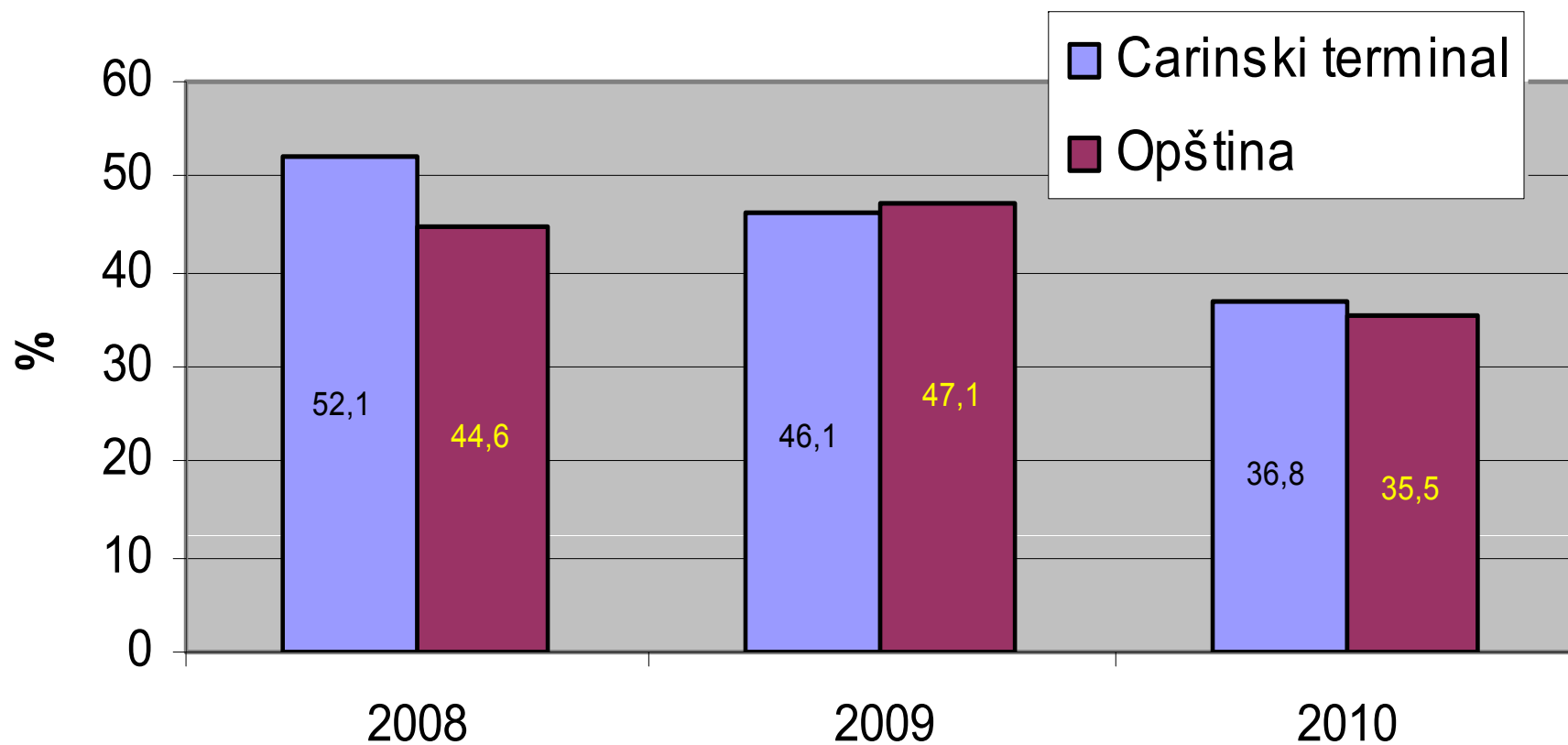
Prosečne godišnje koncentracije NO_2 u vazduhu, Vršac, C. terminal i Opština, 2008-2010

Prosečne godišnje koncentracije TSP u vazduhu, Vršac, C.t erminal i Opština, 2008-2010

***Procenat dana od ukupnih merenja TSP sa
konc. iznad GV, Vršac, C. terminal i
Opština, 2008-2010***

AQI VRŠAC - CARINSKI TERMINAL											GODINA: 2010	
Dan	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC
1			2	1	1	1	1	1	1		1	1
2			1	1	1	1	1	1	1		1	1
3			2	1	1	1	1	1	1		2	1
4		3	2	1	1	1	1	1	1		3	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1
7	2	1		1	1	1	1	1	1	1	2	1
8	1	2		1	1	2	1	1	1	1	1	1
9	1	2		1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	1		2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	1	1		1	1	1	1	1	1	1	2	1
12	2		1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
13	1		2	1	1	1	1	2	1	2	1	1
14	1		1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
15	1		1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
16	1		1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
17	1		1	1	1	1	1	1	2	1	1	2
18	1		1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
19	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
23	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
24	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2
25		1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1
26		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
27		1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
28		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
29			1	1	1	1	1	1		1	2	2
30	1		1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
			1		1		1	1		1		

Legenda:

dobar	umeren	nezdrav za senzitivne grupe
nezdrav	veoma nezdrav	opasan

AQI VRŠAC - OPŠTINA											GODINA: 2010	
Dan	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC
1		2	3	2	2	2	2	2	1	2	1	1
2		3	1	1	1	2	2	2	1	2	2	2
3		2	3	2	2	2	2	2	2	1	3	3
4		3	3	1	2	2	1	1	2	1	5	1
5	1	2	2	1	2	2	2	2	1	1	5	2
6	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	5	2
7	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2	3	2
8	1	2	3	2	1	2	2	1	1	2	2	2
9	1	2	2	2	1	3	2	2	2	2	2	1
10	1		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
11	1	1	2	1	2	2	2	2	1	3	3	2
12	2		3	2	2	2	2	1	1	2	3	2
13	1		3	2	2	2	2	2	2	4	2	2
14	1		1	2	2	2	2	2	2	3	2	2
15	1		1	2	2	2	2	2	4	2	2	3
16	1		1	3	1	2	2	2	2	2	2	3
17	1		2	2	1	2	3		2		2	4
18	1		3	2	1	2	2	2	2	1	2	2
19	1	1	2	2	1	2	1	2	1		2	2
20	1	1	2	2	2	1	2	2	2		3	2
21	1	2	3	3	2	2	2	2	2		3	2
22	1	2	2	2	2	2	3	2	1		1	2
23	1	2	2	2	2	1	3	2	2	1	2	2
24	1	2	3	3	2	1	2	2	2	1	2	2
25		2	2	2	2	1	1	2	1	3	4	1
26		2	2	2	2	1	1	2	1	2	2	1
27		1	1	2	2	1	2	2	2	2	3	2
28		1	1	2	2	2	2	1	3	3	1	2
29			2	2	2	2	2	1	1	3	2	3
30	1		2	3	2	2	2	1	1	2	2	2
31			2		2		2	1		1		

Legenda:

dobar	umeren	nezdrav za osjetljive grupe
nezdrav	veoma nezdrav	opasan

Kvalitet vazduha u Vršcu 2008-2010

- Zaključci:
- Kvalitet vazduha u Vršcu ugrožavaju čađ i TSP
- Prosečne konc.čadi veće na lokaciji Opština (saobraćaj ložišta) nego na C. terminalu
- Prosečne god.konc.čadi u Vršcu na lokaciji Opština veće nego na svim lokacijama u Pančevu
- Prosečne god. konc.TSP na oba merna mesta veće su od GV za godišnji nivo
- Broj dana sa konc. čađi iznad GV veći u Vršcu na lokaciji Opština nego na svim lokacijama u Pančevu
- % merenja TSP preko GV veći na lokaciji C.terminal nego na Opštini

Kvalitet vazduha u Vršcu 2008-2010

- Uticao na zdravlje
- Osetljiva populacija (deca, bolesnici, stari, trudnice)
- **Akutni:** Hronične resp. i KVO: pogoršanja, više medikamenata, hitna pomoć, hospitalizacija,
- Prijemčivost za infekcije, ponavljane infekcije, deklanširanje latentnih bolesti,
- **Hronični:** malignitet, povećana smrtnost od KVB i resp.bolesti, kraći očekivani životni vek, više izgubljenih godina života
- Radna apstinencija, ekonomski gubici

Kvalitet vazduha u Vršcu 2008-2010

Mere za smanjenje zagađenja:

- *Regulisanje saobraćaja* (usklađivanje svetlosne signalizacije, preusmeravanje saobraćaja na perifernije saobraćajnice u gradu, podmlađivanje javnog i individualnog voznog parka, kontrola tehničke ispravnosti vozila ...),
- *Održavanje trotoara i kolovoza* u ispravnom stanju,
- *Redovno pranje ulica, pravilno odlaganje smeća*
- *Ozelenjavanje javnih površina, negovanje travnjaka,*
- *Subvencioniranje cene gasa za grejanje domaćinstava*
- *Mere koje treba da preduzme industrija*

HVALA NA PAŽNJI!

